

RESULTATRÄKNING

1

€

	1.1. - 31.12.2008		1.1. - 31.12.2007	
Premieinkomst och lagstadgade finansieringsandelar				
Premieinkomst	156 284 240,79		157 484 987,48	
Statens andel	624 320 819,56		597 794 909,81	
Folkpensionsanstaltens andel	<u>17 140 205,82</u>	797 745 266,17	<u>12 314 565,64</u>	767 594 462,93
Intäkter av placeringsverksamheten		7 408 565,46		10 140 339,86
Utbetalda ersättningar		-780 853 601,58		-759 687 230,78
Förändring av ansvarsskulden				
Premieansvar	4 010 865,73		-937 075,07	
Ersättningsansvar	<u>3 903 395,71</u>	7 914 261,44	<u>-4 918 772,94</u>	-5 855 848,01
Driftskostnader		-10 661 503,60		-8 613 795,91
Kostnader för placeringsverksamheten		-20 750 337,32		-2 428 076,16
Resultat av försäkringsverksamheten		<u>802 650,57</u>		<u>1 149 851,93</u>
Övriga intäkter				
Intäkter av avbytarverksamheten		200 059 210,49		203 794 180,94
Övriga kostnader				
Kostnader för avbytarverksamheten	-200 204 622,80		-204 286 683,15	
Kostnader för arbetarskyddsverksamheten	<u>-657 238,26</u>	-200 861 861,06	<u>-657 393,88</u>	-204 944 077,03
Direkta skatter		0,00		44,16
Räkenskapsperiodens resultat		<u><u>0,00</u></u>		<u><u>0,00</u></u>

BALANSRÄKNING

2

AKTIVA	31.12.2008		31.12.2007	
IMMATERIELLA TILLGÅNGAR				
Immateriella rättigheter	3 652 627,91		3 270 216,33	
Övriga utgifter med lång verkningstid	<u>24 113,59</u>	3 676 741,50	<u>71 962,46</u>	3 342 178,79
PLACERINGAR				
Placeringar i fastigheter				
Fastighetsaktier	16 575 023,25		16 652 893,77	
Övriga placeringar				
Aktier och andelar	83 659 416,22		83 031 844,45	
Finansmarknadsinstrument	4 761 508,55		22 073 591,23	
Övriga lånefordringar	<u>227 404,87</u>	105 223 352,89	<u>272 089,66</u>	122 030 419,11
FORDRINGAR				
Premiefordringar	6 500 346,53		7 844 125,94	
Fordringar hos staten och FPA	2 902 846,63		549 380,80	
Övriga fordringar	<u>914 091,79</u>	10 317 284,95	<u>565 982,05</u>	8 959 488,79
ÖVRIGA TILLGÅNGAR				
Materiella tillgångar				
Maskiner och inventarier	767 922,11		595 403,31	
Övriga materiella tillgångar	105 354,51		105 354,51	
Kassa och bank	<u>13 474 452,50</u>	14 347 729,12	<u>14 834 846,51</u>	15 535 604,33
RESULTATREGLERINGAR				
Räntor och hyror	908 092,49		1 203 937,49	
Övriga resultatregleringar	<u>1 367 814,02</u>	2 275 906,51	<u>2 461 024,54</u>	3 664 962,03
AKTIVA SAMMANLAGT		<u>135 841 014,97</u>		<u>153 532 653,05</u>
PASSIVA				
		31.12.2008	31.12.2007	
ANSVARSSKULD				
Premieansvar	21 906 211,16		25 917 076,89	
Ersättningsansvar	<u>86 636 684,09</u>	108 542 895,25	<u>90 540 079,80</u>	116 457 156,69
SKULDER				
Av direktförsäkrings- verksamhet	759 196,96		667 349,93	
Skuld till staten och FPA	1 381 821,25		3 439 905,28	
Lån av finansinstitut	0,00		9 749 147,50	
Övriga skulder	<u>10 053 897,85</u>	12 194 916,06	<u>9 268 501,28</u>	23 124 903,99
RESULTATREGLERINGAR		<u>15 103 203,66</u>		<u>13 950 592,37</u>
PASSIVA SAMMANLAGT		<u>135 841 014,97</u>		<u>153 532 653,05</u>

FINANSIERINGSANALYS

€	2008	2007
Rörelseverksamhetens kassaflöde		
Erhållna försäkringspremier	157 754 867,23	157 967 310,88
- till återförsäkrare betald andel	-35 000,00	-35 000,00
Statens och FPA:s andel	637 049 475,52	612 279 835,48
Utbetalda ersättningar	-779 675 562,42	-772 977 092,70
Erhållna räntor	2 306 023,10	2 628 254,94
Erhållna dividender	667 281,62	549 953,99
Övriga placeringsinkomster	1 887 087,24	1 841 855,38
Övriga inkomster från rörelseverksamheten		
Inkomster av avbytarverksamheten	200 059 210,49	203 794 180,94
Övriga utbetalningar från rörelseverksamheten		
Kostnader för avbytarverksamheten	-199 573 604,90	-203 791 213,54
Kostnader för arbetarskyddsverksamheten	-654 878,46	-654 169,54
Övriga kostnader	-10 917 173,19	-9 755 924,27
Rörelseverksamhetens kassaflöde före finansiella poster och skatter	8 867 726,23	-8 152 008,44
Betalda räntor och övriga betalda finansiella kostnader för rörelseverksamheten	-107 782,02	-60 018,71
Betalda direkta skatter	0,00	1 399,02
Rörelseverksamhetens kassaflöde	8 759 944,21	-8 210 628,13
Investeringarnas kassaflöde		
Investeringar i placeringar (utom likvida medel)	-942 221,14	-880 715,92
Investeringar i immateriella, materiella och övriga tillgångar samt överlåtelsevinster av dessa tillgångar (netto)	-1 532 134,82	-1 684 107,04
Investeringarnas kassaflöde	-2 474 355,96	-2 564 822,96
Finansieringens kassaflöde		
Upptagna lån		9 749 147,50
Återbetalningar av lån	-9 749 147,50	
Finansieringens kassaflöde	-9 749 147,50	9 749 147,50
Förändring av likvida medel	-3 463 559,25	-1 026 303,59
Likvida medel vid räkenskapsperiodens början *)	20 621 363,78	21 647 667,37
Likvida medel vid räkenskapsperiodens slut *)	17 157 804,53	20 621 363,78

*) innehåller balansposten Kassa och bank samt bankers placeringscertifikat som ingår i finansmarknadsinstrumenten

-3 463 559,25	-1 026 303,59
0,00	0,00

PRINCIPER FÖR UPPRÄTTANDE AV BOKSLUTET

Bestämmelser

Bokslutet för Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt har upprättats med iakttagande av vad som i lagen om pension för lantbruksföretagare (LFÖPL) bestäms om bokföring och bokslut samt social- och hälsovårdsministeriets (SHM) förordningar, Försäkringsinspektionens anvisningar och föreskrifter, den gällande bokföringslagen och bokföringsförordningen.

SHM anger genom en förordning de sätt på vilka upprättandet av LPA:s bokslut är undantaget från bestämmelserna i förordningen om försäkringsföretags bokslut och koncernbokslut. Vid upprättandet av LPA:s bokslut för 2008 tillämpas SHM:s förordning 1340/30.12.2002 om försäkringsföretags bokslut och koncernbokslut med de undantag som enligt förordningen 6/8.1.2007 gäller LPA:s bokslut.

SHM har år 2008 reviderat den nämnda förordningen om försäkringsföretags bokslut och koncernbokslut samt år 2009 den förordning som gäller LPA:s bokslut. Båda förordningarna tillämpas vid upprättandet av LPA:s bokslut för 2009.

Bestämmelserna i lagar och förordningar preciseras genom Försäkringsinspektionens föreskrifter och anvisningar Dnr 2/002/2008 jämte ändringen 6/002/2008 .

Koncernbokslut

Uppgifterna om de fastighetsbolag som helt är i LPA:s ägo ges i noterna till balansräkningen, och inget koncernbokslut upprättas. Kombinerings är inte nödvändig för att erhålla en rättvisande bild av resultatet av LPA:s verksamhet och av den ekonomiska ställningen (BokfL 6 kap. 3 §).

Fordringar

Fordringarna har bokförts till sitt nominella värde. Osäkra fordringar har bokförts till ett sannolikt värde som är lägre än det nominella värdet. Osäkra premiefordringars värdeminskningar samt i samband med skuld- och företagssanering efterskänkta fordringar och preskriberade premier behandlas som kreditförluster, vilka upptas som rättelse av premieinkomsten.

OFLA-regressfordringar och de fordringar som gäller återbetalning av kapitalvärdet av pensioner inom avträdesystemet har bokförts till sitt sannolika värde. Till övriga delar har fordringarna bokförts till sitt nominella värde.

Placeringar

Placeringarna värderas enligt Försäkringsinspektionens anvisningar antingen till anskaffningsutgiften eller till ett gängse värde som är lägre än anskaffningsutgiften.

Placeringarna har i balansräkningen värderats enligt fifu-principen antingen till sin anskaffningsutgift eller till ett lägre gängse värde, dock så att de masskuldebrevslån som är avsedda att hållas under hela löptiden har värderats till sin anskaffningsutgift, som ökats eller minskats med skillnaden mellan det nominella värdet och anskaffningsvärdet, varvid skillnaden periodiserats som ränteintäkter eller minskning av

dem. Undantag utgör även placeringscertifikat, som värderas till sin anskaffningsutgift. Om marknadspriset på placeringar som är föremål för kontinuerlig handel underskrider anskaffningsvärdet, upptas skillnaden som en nedskrivning på kostnaderna för placeringsverksamheten.

Fastighetsplaceringarna har i balansräkningen värderats antingen till anskaffningspriset, höjt med eventuella aktiverade anskaffningar, eller till ett lägre gängse värde. Som fastigheternas gängse värde används värderingar antingen gjorda av en utomstående sakkunnig eller gjorda genom en intern beräkningsmetod. De gängse värdena i bokslutet grundar sig på en värdering som en utomstående sakkunnig gjort i slutet av 2008.

Driftskostnader

Driftskostnaderna och avskrivningarna upptas verksamhetsvis i resultaträkningens poster. De kostnader som skötseln av ersättningarna orsakat ingår i utbetalda ersättningar, medan de kostnader som placeringsverksamheten medfört ingår i kostnaderna för placeringsverksamheten. Som driftskostnader upptas kostnaderna för skötsel av försäkringarna och förvaltningskostnaderna. I posten övriga kostnader ingår kostnaderna för skötsel av avbytarservice och arbetarskyddsverksamheten.

Enligt den år 2006 fastställda avskrivningsplanen bokförs avskrivningar så att standardprogramvaror och andra utgifter med lång verkningstid avskrivs i form av jämna avskrivningar på fem år, medan maskiner och inventarier avskrivs i form av 25 % restvärdesavskrivningar. Den allmänna aktiveringsgränsen för maskiner, anordningar och standardprogram är 1 000 €. Regelmässiga avskrivningar görs inte på konstansaffningar. Kostnaderna för planeringen av det nya avbytarsystemet aktiveras och avskrivs under sin verkningstid inom 8 år. Avskrivningarna börjar det år som respektive del av programmet blir klar.

Pensionsarrangemang

Personalens lagstadgade pensionsskydd och tilläggspensionsskydd (anställningen börjat före 31.12.2004) har ordnats i Tapiola-bolagen. Pensionsförsäkringsavgifterna har bokförts i resultaträkningen på prestationsbasis.

Principer för beräkning av ansvarsskulden

Enligt de grunder som SHM har fastställt ska LPA som ansvarsskuld bokföra de medel som behövs för att täcka de framtida utgifterna för anordnande av pensionsskydd enligt LFÖPL, upp till ett sådant belopp att den andel av pensionsanstaltens inkomster som inte ska användas för något annat ändamål förslår till täckning av utgifterna (LFÖPL 125 §).

Det ansvar som föranleds av anordnandet av arbetsskadeskydd enligt lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (OFLA) finansieras ur grundskyddsandelen, statens andel och lantbruksföretagarnas premieandel enligt förhållandet mellan de finansieringsandelar som anges i OFLA 15 § 2 och 3 mom. De medel som behövs för att täcka de framtida utgifterna för anordnandet av arbetsskadeskyddet ska LPA uppta som ersättningsansvar enligt de grunder som SHM fastställer. Till ersättningsansvaret ska varje år överföras det belopp med vilket de försäkrades andel som nämns i OFLA 15 § 3 mom. skiljer sig från den årliga premieinkomsten.

Utöver vad som i den nämnda 15 § bestäms om finansiering av totalkostnaderna, ska Folkpensionsanstalten och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt åren 2004–2018 betala en avgift för komplettering av

ersättningsansvaret för att täcka det ansvarsunderskott som i fråga om grundskyddsandelen uppstått före 2004, så att avgiften fördelar sig på de andelar som FPA och LPA ska ansvara för enligt förhållandet mellan de finansieringsandelar som anges i 15 § 2 mom. Enligt de år 2006 reviderade grunderna är kompletteringsavgiften ett fast belopp på 2,5 mn €/år, varav FPA:s andel är 1,9 mn €/år och LPA:s LFÖPL-andel 0,6 mn €/år.

Den ansvarsskuld som gäller olycksfallsförsäkringen för fritiden beräknas enligt de beräkningsgrunder som SHM har fastställt.

Förkortningar

LFÖPL	Lag om pension för lantbruksföretagare
GEVPL	Lag om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare
AVTRPL	Lag om avträdelsepension
AVSTÖL	Lag om avträdelsestöd för lantbruksföretagare
AVTREL	Lag om avträdelseersättning för lantbruksföretagare
OFLA	Lag om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare
OFLA-Ft	Fritidsolycksfallsförsäkring
LPA-DAGPL	Lag om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen
GLF	Grupplivförsäkring
StPEL	Lag om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

7

PREMIEINKOMST OCH LAGSTADGADE FINANSIERINGSANDELAR

	2008	2007
Premieinkomst		
LFÖPL-grundpensionsförsäkring	140 254 174,95	139 578 198,32
Grupplivförsäkring	1 627 144,29	1 628 899,51
OFLA-At-försäkring	10 226 933,49	12 078 224,34
OFLA-Ft-försäkring	<u>4 448 582,91</u>	<u>4 346 424,85</u>
Premieinkomst före kreditförluster och återförsäkrarnas andel	156 556 835,64	157 631 747,02
Kreditförluster på premiefordringar (-)		
LFÖPL	-217 918,15	-101 425,58
GLF	-3 110,33	-1 516,80
OFLA	<u>-16 566,37</u>	<u>-8 817,16</u>
Premieinkomst före återförsäkrarnas andel	156 319 240,79	157 519 987,48
Återförsäkrarnas andel (-)	<u>-35 000,00</u>	<u>-35 000,00</u>
Premieinkomst	156 284 240,79	157 484 987,48
Statens andel x)		
LFÖPL	466 008 847,71	445 901 781,89
AVTRPL	49 155 652,27	50 638 373,67
AVTREL	241 661,70	416 074,69
AVSTÖL	91 934 879,49	88 115 916,84
OFLA	13 758 797,55	9 403 187,25
LPA-DAGPL	<u>3 220 980,84</u>	<u>3 319 575,47</u>
Statens andel	624 320 819,56	597 794 909,81
Folkpensionsanstaltens andel	17 140 205,82	12 314 565,64
Premieinkomst och lagstadgade finansieringsandelar	<u>797 745 266,17</u>	<u>767 594 462,93</u>

x) innehåller inte statens andel för avbytarverksamheten

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

8

€

UTBETALDA ERSÄTTNINGAR

	2008	2007
Pensioner		
LFÖPL-grundpensioner x)	522 735 203,76	505 170 417,11
LFÖPL-tilläggs pensioner	7 199,60	6 902,10
ArPL-, APL-, KAPL, KoPL-, SjöPL-, StPL-, KomPL-, KyPL- och FPAL-grundpensioner	157 045 050,46	151 037 335,39
ArPL-, APL-, KAPL, KoPL-, SjöPL-, StPL-, KomPL-, KyPL- och FPAL-tilläggs pensioner	1 097 280,56	848 286,15
Pensioner för oavlönade perioder och StPEL	226 934,68	101 261,92
FöPL-grundpensioner	9 126 144,39	8 654 313,61
FöPL-tilläggs pensioner	5 734,92	5 600,64
GEVPL	1 598 606,87	2 675 935,84
AVTRPL	49 155 652,27	50 638 373,67
AVSTÖL	89 699 982,60	85 863 687,02
OFLA	14 334 131,68	13 911 176,25
Andel enligt OFLA 15 § 2 mom. och 15 a § (-)	-5 342 324,27	-3 838 228,63
	<u>839 689 597,52</u>	<u>815 075 061,07</u>
Ersättningar		
AVTREL	241 661,70	416 074,69
OFLA	23 771 589,13	22 799 881,26
LPA-DAGPL	3 030 659,43	3 120 293,31
GLF	1 933 525,00	2 112 840,00
	<u>28 977 435,26</u>	<u>28 449 089,26</u>
Pensioner och ersättningar	<u>868 667 032,78</u>	<u>843 524 150,33</u>
Övriga utbetalningar	1 277 261,42	1 318 420,88
Ansvarsfördelningsersättningar (-)		
ArPL, KAPL, KoPL, SjöPL	-93 140 254,33	-90 428 224,14
FöPL	-9 103 884,60	-8 622 789,12
Pensioner för oavlönade perioder	81 743,10	-102 162 395,83
	<u>45 165,98</u>	<u>-99 005 847,28</u>
StPEL-Statens ersättning	<u>-1 158,76</u>	<u>-133,60</u>
Utbetalda ersättningar före skötselkostnaderna och återförsäkrarnas andel	767 780 739,61	745 836 590,33
Kostnader för handläggning av ersättningar Administration av verksamhet för upprätthållande av arbetsförmågan	13 036 633,59	13 823 536,92
	<u>36 228,38</u>	<u>27 103,53</u>
Utbetalda ersättningar före återförsäkrarnas andel	780 853 601,58	759 687 230,78
Återförsäkrarnas andel (-)	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Utbetalda ersättningar	<u><u>780 853 601,58</u></u>	<u><u>759 687 230,78</u></u>

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

9

€

SPECIFIKATION AV NETTOINTÄKTERNA AV PLACERINGSVERKSAMHETEN

	2008		2007
Intäkter av placeringsverksamheten			
Intäkter av fastighetsplaceringar			
Övriga intäkter (hyresintäkter)	1 629 560,09		1 606 491,93
Intäkter av övriga placeringar			
Dividendintäkter och vinstandelar	667 281,62	549 953,99	
Ränteintäkter	2 010 178,10	2 619 028,98	
Övriga intäkter	<u>279 890,85</u>	<u>227 360,68</u>	<u>3 396 343,65</u>
	4 586 910,66		5 002 835,58
Återförda nedskrivningar av fastigheter	0,00		97 200,00
Försäljningsvinster	<u>2 821 654,80</u>		<u>5 040 304,28</u>
	7 408 565,46		10 140 339,86
Kostnader för placeringsverksamheten			
Kostnader för fastighetsplaceringar	675 086,33		503 098,58
Kostnader för övriga placeringar	96 507,04		58 511,84
Räntekostnader och andra kostnader för främmande kapital	<u>73 185,13</u>		<u>96 115,60</u>
	844 778,50		657 726,02
Nedskrivningar av övriga placeringar, återförda nedskrivningar och avskrivningar			
Nedskrivningar, återföringar	15 662 583,84	1 178 745,50	
Planenliga avskrivningar av placeringstillgångar	<u>19 909,38</u>	<u>15 682 493,22</u>	<u>22 948,70</u>
Försäljningsförluster	<u>3 880 366,64</u>		<u>229 154,09</u>
	20 407 638,36		2 088 574,31
Kostnader för skötsel av placeringsverksamheten	<u>342 698,96</u>		<u>339 501,85</u>
	20 750 337,32		2 428 076,16
Nettointäkter av placeringsverksamheten i resultaträkningen	-13 341 771,86		7 712 263,70
Fördelning av nettointäkterna av placeringsverksamheten			
LFÖPL-verksamhet	-2 228 371,70		2 539 702,01
OFLA-At-verksamhet	-8 944 639,47		4 160 893,44
OFLA-Ft-verksamhet	<u>-2 168 760,69</u>		<u>1 011 668,25</u>
	<u>-13 341 771,86</u>		<u>7 712 263,70</u>

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

10

€

DRIFTSKOSTNADER

Totala driftskostnader verksamhetsvis

(utom avbytar- och arbetarskyddsverksamheten)

			2008	2007
	Driftsutgifter	Planenliga avskrivningar	Totalt	Totalt
Utbetalda ersättningar	12 868 390,54	204 471,43	13 072 861,97	13 850 640,45
Kostnader för skötsel av ersättningar	12 832 162,16	204 471,43	13 036 633,59	13 823 536,92
Administration av verksamhet för upprätthållande av arbetsförmågan	36 228,38	0,00	36 228,38	27 103,53
Driftskostnader	10 499 041,76	162 461,84	10 661 503,60	8 613 795,91
Kostn. för skötsel av försäkringsverksamh.	3 896 311,05	62 084,96	3 958 396,01	3 994 463,59
Kostnader för förvaltningen	6 602 730,71	100 376,88	6 703 107,59	4 619 332,32
Driftskostnader för placeringsverksamheten	337 866,00	4 832,96	342 698,96	339 501,85
Totala driftskostnader	<u>23 705 298,30</u>	<u>371 766,23</u>	<u>24 077 064,53</u>	<u>22 803 938,21</u>

Specifikation av förvaltningskostnaderna i resultaträkningen

2008

2007

Lagstadgade avgifter				
PSC:s kostnadsandel	557 561,55		1 097 418,75	
Justitieförvaltningsavgift	72 703,69		92 816,90	
Försäkringsinspektionens tillsynsavgift	13 773,00	644 038,24	13 683,00	1 203 918,65
Övriga förvaltningskostnader		555 542,94		542 538,67
Totalt		<u>1 199 581,18</u>		<u>1 746 457,32</u>

Revisorernas arvoden

Revision	51 597,46			49 452,70
Övriga tjänster	2 596,16			-
		<u>54 193,62</u>		<u>49 452,70</u>

Fördelning av de totala driftskostnaderna 1)

LFÖPL-verksamhet	17 039 298,19			15 282 719,71
OFLA-At-verksamhet	4 254 601,63			3 779 282,39
OFLA-Ft-verksamhet	618 424,48			676 647,02
AVSTÖ-verksamhet	2 164 740,23			3 065 244,93
	<u>24 077 064,53</u>			<u>22 803 894,05</u>

Personalkostnader (utom avbytar- och arbetarskyddsverksamheten)

Löner och arvoden	7 752 626,51			7 417 796,01
Pensionskostnader	1 413 275,21			1 347 243,42
Övriga lönebikostnader	393 316,84			406 534,18
Övriga personalkostnader	959 839,73			960 038,99
	<u>10 519 058,29</u>			<u>10 131 612,60</u>

Ledningens löner och arvoden, pensionsförbindelser, penninglån och villkor för dem samt säkerheter och ansvarsförbindelser

Arvoden till delegationens medlemmar och deras ersättare	25 783,00			24 540,00
Arvoden till styrelsemedlemmarna och deras ersättare	56 606,00			53 570,00
Löner och arvoden till verkst.direktören jämte ställföreträdare	239 615,00			221 209,00

Som pensionsålder för verkställande direktören har avtalats 63 år.

Ett pensionskydd enligt minimivillkoren i ArPL-systemet har finansierats för personer i förtroendeuppdrag.

Ledningen har inte beviljats penninglån, säkerheter eller andra ansvarsförbindelser.

Nettoantalet anställda i genomsnitt

Kontorspersonal	171			172
Ombudsmän	36			35

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

11

€

SPECIFIKATION AV FÖRÄNDRINGEN I ANSVARSSKULDEN

	<u>31.12.2008</u>	Förändr. 2008	31.12.2007	31.12.2006
Premieansvar för LFÖPL-grundpensionsskyddet	21 896 233,43	-3 999 433,47 (x)	25 895 666,90	24 959 132,91
Premieansvar för LFÖPL-tilläggs-pensionsskyddet	9 977,73	-11 432,26	21 409,99	20 868,91
Ersättningsansvar för LFÖPL-tilläggs-pensionsskyddet	42 930,20	10 116,61	32 813,59	51 648,18
Ersättningsansvar för OFLA-At	71 199 113,87	-1 727 662,44	72 926 776,31	68 978 612,15
Ersättningsansvar för OFLA-Ft	15 394 640,02	-2 185 849,88	17 580 489,90	16 591 046,53
	<u>108 542 895,25</u>	<u>-7 914 261,44</u>	<u>116 457 156,69</u>	<u>110 601 308,68</u>

(x) Under premieansvar för LFÖPL-grundpensionsskyddet har år 2008 som anläggningskostnader i samband med försäkrandet av stipendiater bokförts 1,1 mn €, vilken summa i bokslutet för 2009 överförs till stipendiaternas LFÖPL- och OFLA-ansvar.

	2008	2007
ÖVRIGA INTÄKTER		
Intäkter av avbytarverksamheten		
Ersättning för kommunernas driftskostnader för avbytarservice	184 159 966,35	188 555 588,78
Ersättning för kommunernas kostnader för den lokala avbytarförvaltningen.	14 138 244,14	14 138 592,16
Ersättning för LPA:s förvaltningskostnader för avbytarservice	1 761 000,00	1 100 000,00
	<u>200 059 210,49</u>	<u>203 794 180,94</u>

ÖVRIGA KOSTNADER

Kostnader för avbytarverksamheten

Kommunernas driftskostnader för avbytarservice	184 159 966,35	188 555 588,78
Kommunernas kostnader för lokal avbytarserviceförvaltning	14 138 244,14	14 138 592,16
LPA:s kostnader för skötsel av avbytarservice		
Personalkostnader	381 981,65	341 401,87
ADB-kostnader	550 661,36	507 420,91
Övriga kostnader	342 751,40	248 209,82
Avskrivningar	631 017,90	1 906 412,31
	<u>200 204 622,80</u>	<u>204 286 683,15</u>

Kostnader för arbetarskyddsverksamheten

Understöd för arbetarskydd	169 684,85	229 316,47
Kostnader för skötsel av arbetarskyddsverksamheten	487 553,41	428 077,41
	<u>657 238,26</u>	<u>657 393,88</u>

DIREKTA SKATTER

Skatter för tidigare år	0,00	44,16
Skatter för räkenskapsåret	0,00	0,00
	<u>0,00</u>	<u>44,16</u>

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

12

€

PLACERINGAR

Placeringarnas gängse värde och värderingsdifferens

Placeringar	31.12.2008	Återstående anskaffningsutgift	Bokföringsvärde	Gängse värde
Fastighetsplaceringar				
Fastighetsaktier		16 575 023,25	16 575 023,25	27 188 700,00
Övriga placeringar				
Aktier och andelar		83 659 416,21	83 659 416,21	86 163 752,83
Finansmarknadsinstrument		4 761 508,55	4 761 508,55	4 809 999,91
Övriga lånefordringar		227 404,87	227 404,87	227 404,87
		<u>105 223 352,88</u>	<u>105 223 352,88</u>	<u>118 389 857,61</u>

Den återstående anskaffningsutgiften för finansmarknadsinstrumenten innehåller skillnaden mellan det nominella värdet och anskaffningspriset, periodiserad som räntetäkter eller som minskning av dem.

-8 156,52

105 215 196,36

Värderingsdifferens (skillnaden mellan gängse värdet och bokföringsvärdet)

13 166 504,73

Placeringar	31.12.2007	Återstående anskaffningsutgift	Bokföringsvärde	Gängse värde
Fastighetsplaceringar				
Fastighetsaktier		16 652 893,77	16 652 893,77	27 138 800,00
Övriga placeringar				
Aktier och andelar		83 045 514,34	83 031 844,45	90 654 845,05
Finansmarknadsinstrument		22 073 591,23	22 073 591,23	22 503 496,87
Övriga lånefordringar		272 089,66	272 089,66	272 089,66
		<u>122 044 089,00</u>	<u>122 030 419,11</u>	<u>140 569 231,58</u>

Den återstående anskaffningsutgiften för finansmarknadsinstrumenten innehåller skillnaden mellan det nominella värdet och anskaffningspriset, periodiserad som räntetäkter eller som minskning av dem.

-13 789,26

122 030 299,74

Värderingsdifferens (skillnaden mellan gängse värdet och bokföringsvärdet)

18 538 812,47

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

13

€

Fastighetsplaceringar

Förändringar i fastighetsplaceringar

Anskaffningsutgift 1.1.2007	16 457 943,77
Ökningar	194 950,00
Minskningar	0,00
Anskaffningsutgift 31.12.2007	<u>16 652 893,77</u>
Anskaffningsutgift 1.1.2008	16 652 893,77
Ökningar	44 998,58
Minskningar	-122 869,10
Anskaffningsutgift 31.12.2008	<u>16 575 023,25</u>

Fastighetsaktier

2008

2007

Fastighetsaktier i eget bruk

Återstående anskaffningsutgift	3 797 661,91	3 801 546,61
Bokföringsvärde	3 797 661,91	3 801 546,61
Gångse värde	8 583 213,50	8 875 119,33

Fastighets- och bostadsaktier

	Ägarandel	Bokföringsvärde	Gångse värde
Kiinteistö Oy Espoon Finnbo	100,0 %	1 800 000,00	1 800 000,00
Kiinteistö Oy Kauniaisten Asematie 13	100,0 %	2 350 000,00	2 350 000,00
Kiinteistö Oy Metsätapiola	39,1 %	5 560 536,69	12 707 500,00
Kiinteistö Oy Tietäjäsentie 11	100,0 %	950 000,00	950 000,00
Kiinteistö Oy Hopia-avain	100,0 %	1 808 582,37	1 900 000,00
Kiinteistö Oy Kurunhelmi	60,0 %	757 200,00	757 200,00
Asunto Oy Kauniaisten Läntinen Koulupolku 2	100,0 %	1 235 667,92	2 700 000,00
Asunto Oy Otatornit	29,6 %	1 235 290,95	2 900 000,00
Asunto Oy Kittilän Kätkäläinen	23,0 %	416 090,20	624 000,00
Vierumäki Golf Garden Oy rak.nro 143		461 655,12	500 000,00
		<u>16 575 023,25</u>	<u>27 188 700,00</u>

Övriga placeringar

Aktier och andelar

	Bokföringsvärde	Gångse värde
Börsbolag	12 628,94	118 596,60
Andra än börsbolag totalt	1 588 301,56	1 588 301,56
Andelar i placeringsfonder totalt	82 058 485,72	84 456 854,67
Aktier och andelar totalt	<u>83 659 416,21</u>	<u>86 163 752,83</u>

Övriga lånefordringar

Lånefordringar fördelade efter säkerheten

	2008	2007
Bankgaranti	<u>227 404,87</u>	<u>272 089,66</u>

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

14

€

FÖRÄNDRINGAR I IMMATERIELLA OCH MATERIELLA TILLGÅNGAR

	Immateriella tillgångar	Materiella tillgångar	Totalt
Anskaffningsutgift 1.1.2008	4 433 615,77	2 555 897,05	6 989 512,82
Helt avskrivna under det föregående året	-70 610,24	0,00	-70 610,24
Ökningar	1 044 240,37	525 814,45	1 570 054,82
Minskningar	0,00	-719 250,13	-719 250,13
Anskaffningsutgift 31.12.2008	<u>5 407 245,90</u>	<u>2 362 461,37</u>	<u>7 769 707,27</u>
Ackumulerade avskrivningar 1.1.2008	-1 091 436,98	-1 855 139,23	-2 946 576,21
Helt avskrivna under det föregående året	70 610,24	0,00	70 610,24
Ackumulerade avskrivningar av minskningar	0,00	674 954,06	674 954,06
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-709 677,66	-308 999,58	-1 018 677,24
Ackumulerade avskrivningar 31.12.2008	<u>-1 730 504,40</u>	<u>-1 489 184,75</u>	<u>-3 219 689,15</u>
Bokföringsvärde 31.12.2008	<u><u>3 676 741,50</u></u>	<u><u>873 276,62</u></u>	<u><u>4 550 018,12</u></u>

Anskaffningar/avskrivningar verksamhetsvis

	Bokföringsvärde		Avskrivning	Bokföringsvärde
	1.1.2008	Ökning/Minskning netto		
Avbytarverksamhet				
ADB-system	3 224 611,31	999 531,81	619 244,17	3 604 898,95
Förvaltning	146 006,16	24 123,25	11 773,73	158 355,68
	<u>3 370 617,47</u>	<u>1 023 655,06</u>	<u>631 017,90</u>	<u>3 763 254,63</u>
Arbetarskydd	18 913,56	-1 762,59	2 359,80	14 791,17
Placeringar	24 272,87	0,00	19 909,38	4 363,49
Övrig verksamhet	629 132,71	503 866,28	365 390,16	767 608,83
	<u><u>4 042 936,61</u></u>	<u><u>1 525 758,75</u></u>	<u><u>1 018 677,24</u></u>	<u><u>4 550 018,12</u></u>

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

15

€

ANSVAR

Placeringsansvar

Återstående obetald del av placeringsansvar	31.12.2008
MedTECH Rahasto Ky	1 175 000,00
VNT Management Oy / Power Fund II Ky	927 620,16
Selected Mezzanine Funds I Ky	800 000,00
Selected Private equity Ky	947 404,11

Moms

Ansvar enligt 188 § i mervärdesskattelagen för den i 13 a § i nämnda lag avsedda skattskyldighetsgruppens skuld till Nylands skatteverk; den solidariska skulden 31.12.2008 är för hela gruppens del 588 403,26 euro. LPA har inga leasingansvar av betydelse.

LÅN AV FINANSINSTITUT

	2008	2007
Helsingfors Op Bank checkräkningskredit (limit 15.000.000)	0,00	9 749 147,50

FORDRAN HOS STATEN OCH FPA / SKULD TILL STATEN OCH FPA

Fordran (+) / Skuld (-)

FORDRAN HOS STATEN / SKULD TILL STATEN	2008	2007
LFÖPL 135 §	-791 152,29	-1 398 218,11
AVTRPL 22§	-44 347,73	38 373,67
AVSTÖL 38 §	-465 120,51	-584 083,16
AVTREL 35 §	1 661,70	16 074,69
OFLA 16 §	1 358 797,55	-396 812,75
LPA-DAGPL 10 §	-79 019,16	-80 424,46
	<u>-19 180,44</u>	<u>-2 405 090,12</u>
FORDRAN HOS FPA / SKULD TILL FPA		
OFLA 16 §	1 540 205,82	-485 434,36
	<u>1 521 025,38</u>	<u>-2 890 524,48</u>

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

16

€

PASSIVA RESULTATREGLERINGAR	2008	2007
Statsandelsförskott (jord- och skogsbruksministeriet)	-12 083 333,40	-12 041 666,70
Övriga resultatregleringar	-2 151 142,44	-1 811 428,14
	<u>-14 234 475,84</u>	<u>-13 853 094,84</u>

FORDRAN/SKULD AV ANSVARSFÖRDELNING

Aktiva resultatregleringar (+) / Passiva resultatregleringar (-)

FöPL-pensioner	-124 664,04	146 199,36
ArPL-, APL-, KAPL-, KoPL-, SjöPL-, FPAL-, StPL-, KomPL- och KyPL-pensioner	-639 027,35	-54 452,68
Pensioner för oavlönade perioder	-98 124,15	-34 528,12
	<u>-861 815,54</u>	<u>57 218,56</u>

INNEHAV I ANDRA FÖRETAG

	Andel, %	Eget kapital 31.12.2008	Räkenskaps- periodens vinst/förlust, €
Fastighets- och bostadsbolag helt i LPA:s ägo:			
Kiinteistö Oy Espoon Finnbo, Esbo	100	1 693 283,97	-2 222,91
Kiinteistö Oy Kauniaisten Asematie 13, Grankulla	100	2 367 740,90	-2 922,44
Kiinteistö Oy Tietäjantie 11, Esbo	100	619 527,12	1 614,58
Asunto Oy Kauniaisten Läntinen Koulupolku 2, Grankulla	100	1 176 694,20	-435,09
Kiinteistö Oy Hopia-avain, Helsingfors	100	1 002 495,04	-545,29
Fastighets- och bostadsbolag delvis i LPA:s ägo:			
Kiinteistö Oy Kurunhelmi, Kuru	60,0	1 260 369,46	2 295,31
Kiinteistö Oy Metsätapiola, Esbo	39,1	17 814 509,24	672,42
Asunto Oy Otatornit, Esbo	29,6	1 203 795,04 x)	8 375,24 x)
Asunto Oy Kittilän Kätkäläinen, Kittilä	23,0	1 475 793,16 x)	-1 343,43 x)

x) Uppgifter enligt bokslutet för 2007

NYCKELTAL

Nyckeltal över LPA:s ekonomiska utveckling och försäkringsverksamhet

Innehåller inte avbytarverksamheten.

	2008	2007	2006	2005	2004
	milj.€	milj.€	milj.€	milj.€	milj.€
Premieinkomst	156,6	157,6	154,7	154,8	151,2
Statens andel	624,3	597,8	584,0	569,0	561,9
Folkpensionsanstaltens andel	17,1	12,3	13,5	13,2	11,9
Utbetalda pensioner och ersättningar	-869,9	-844,8	-822,9	-805,7	-790,2
Nettointäkter av placeringarna till gängse värde	-18,1	4,5	11,1	12,2	8,4
avkastning på det bundna kapitalet, %	-12,0 %	2,9 %	8,9 %	11,0 %	7,8 %
Placeringsverksamhetens resultat till gängse värde	-23,5	-0,8	6,0	7,8	4,3
Omsättning	805,4	777,9	762,2	745,4	731,7
Driftskostnader sammanlagt	-24,1	-22,8	-22,7	-23,9	-24,7
% av omsättningen	3,0 %	2,9 %	3,0 %	3,2 %	3,4 %
LFÖPL-driftskostnader, % av LFÖPL-arbetsinkomstsumman	1,3 %	1,2 %	1,3 %	1,4 %	1,5 %
Ansvarsskuld	108,5	116,5	110,6	100,2	91,2
Pensionstillgångar	121,7	135,0	131,9	119,3	105,4
LFÖPL-arbetsinkomstsumma	1 318,1	1 308,4	1 271,9	1 251,5	1 241,0
	person- antal	person- antal	person- antal	person- antal	person- antal
LFÖPL-försäkrade 31.12	84 063	86 549	87 626	90 008	92 569
OFLA-försäkrade 31.12	100 691	102 644	103 535	105 724	108 311
Pensions- och ersättningstagare 31.12	162 095	166 603	171 369	175 848	179 722

Formler för nyckeltalen och deras innehåll 31.12.2008

Premieinkomst

LFÖPL- och OFLA-premieinkomsterna på prestationsbasis före avdrag för kreditförlusterna och återförsäkrarnas andel (år 2004 även sjukvårdsavgiftens andel),

Statens andel

De statsandelar som LPA erhållit (år 2004 före avdrag för sjukvårdsavgiftens andel)

Folkpensionsanstaltens andel

Folkpensionsanstaltens andel (år 2004 före avdrag för sjukvårdsavgiftens andel)

Utbetalda pensioner och ersättningar

De pensioner och ersättningar som har betalats till pensionstagarna före avdrag för ansvarsfördelningsersättningen

Nettointäkter av placeringarna till gängse värde

Nettointäkterna av placeringarna till gängse värde är lika med förändringen i marknadsvärdena mellan slutet och början av rapporteringsperioden - kassaflödet under perioden

Avkastningen på det bundna kapitalet beräknas med en s.k. anpassad Dietz-formel:

$$\text{Avkastning} = \frac{\text{intäkter av placeringarna till gängse värde}}{\text{bundet kapital}} = \frac{\text{marknadsvärde periodens (slut - början) - kassaflöde}}{\text{marknadsvärde i början av perioden + avvägt kassaflöde}}$$

Kassaflöde = köp - försäljning - intäkter + kostnader

Det avvägda kassaflödet erhålls genom att periodens kassaflöden avvägs med den proportionella andel av hela perioden som kvarstår på transaktionsdagen eller från transaktionsmånadens mitt till periodens slut.

Placeringsverksamhetens resultat till gängse värde

Placeringsverksamhetens resultat till gängse värde är nettointäkterna av placeringsverksamheten till gängse värde - avkastningskravet på ansvarsskulden

Omsättning

Omsättningen = premieinkomsten före kreditförluster på premiefordringar och återförsäkrares andel + statens andel + Folkpensionsanstaltens andel + intäkter av placeringsverksamheten enligt resultaträkningen

Driftskostnader sammanlagt

De sammanlagda driftskostnaderna verksamhetsvis (inbegriper inte avbytarservice och arbetarskydd)

Ansvarsskuld

Ansvarsskulden i balansräkningen

Pensionstillgångar

Pensionstillgångarna = LPA:s ansvarsskuld 31.12.2008 + skillnaden mellan placeringarnas bokföringsvärde och gängse värde

LFÖPL-arbetsinkomstsumman

Den LFÖPL-arbetsinkomstsumma som har beräknats utifrån försäkringsbeståndet per 31.12.2008.

RISKHANTERING

Allmänna principer för riskhanteringen

Riskhanteringen täcker LPA:s alla uppgiftsområden. Ett mål för riskhanteringen vid LPA är att som en del av den interna kontrollen säkerställa att verksamheten är störningsfri, kontinuerlig och ekonomisk genom att förebygga realisering av kända risker och minimera de förluster som beror på dem. Med hjälp av riskhanteringen kan man också identifiera möjligheter. Riskhanteringen baserar sig på LPA:s verksamhetsidé samt på en omvärldsanalys och de strategiska målen.

Det väsentliga är att sträva efter en kostnadseffektiv fördelning av riskhanteringsresurser, vilket förutsätter att man klarlägger de faktiska nyckelriskerna i verksamheten. I denna process måste betydelsen av de verkningar som riskerna har och sannolikheten av att de blir verklighet bedömas för att lämpliga handlingsprinciper och förfaranden för hantering av riskerna ska kunna tas fram.

Eftersom LPA är en pensionsanstalt med ett offentligt uppdrag består riskhanteringspolitiken i grunden av att undvika risker. Målet är identifiering av riskerna, genomtänkt hantering av dem och eventuellt minskning eller undanröjande av riskerna.

Ansvaret för riskhanteringen och kontrollen

LPA:s styrelse ser till att pensionsanstalten har tillräcklig intern kontroll och tillräckliga riskhanteringssystem med beaktande av verksamhetens art och omfattning (LFÖPL 119 §). Styrelsen godkänner årligen en riskhanterings-

plan som täcker hela LPA:s verksamhet och som anger målen för riskhanteringen inom olika funktioner, gränserna för risktagningen samt ansvaren, mätkriterierna och kontrollprinciperna.

Dessutom har LPA:s styrelse godkänt principer för den interna kontrollen, och iakttagandet av dessa principer är också en del av genomförandet av riskhantering i LPA.

Organisering av riskhanteringen

Verkställande direktören har delegerats av styrelsen att ansvara för ordnandet av riskhanteringen i LPA, biträdd av ledningsgruppen, där ekonomidirektören har helhetsansvaret för koordineringen av riskhanteringen. LPA:s säkerhetsgrupp har bland annat till uppgift att styra riskhanteringsarbetet i LPA. Det praktiska utvecklings- och koordineringsarbetet som gäller riskhantering ankommer på ekonomi- och förvaltningslinjens jurist, biträdd av kontrollern på ekonomiavdelningen.

Varje avdelning och enhet svarar för hanteringen av de kontinuitets- och skaderisker som ansluter sig till respektive verksamhet. I samband med den årliga verksamhetsplanen utarbetas riskhanteringsplaner även inom de olika avdelningarna och enheterna.

Den interna granskningen ger sakkunnigutlåtanden om riskhanteringen samt väljer granskningsobjekten med utnyttjande av resultaten av de riskhanteringar som gjorts i LPA.

Rapportering

Styrelsen får rapporter om helhetssituationen i fråga om riskhanteringen och om väsentliga iakttagelser under kalenderåret. Rapporter om placeringsriskerna ges till styrelsen kvartalsvis samt dessutom rapporteras särskilt om andra väsentliga risker som observerats under året.

Ledningsgruppen får rapporter om riskhanteringen så att avdelningarna/enheterna rapporterar kvartalsvis om väsentliga observationer och om de fortsatta åtgärder som de för egen del vidtagit.

Den försäkringstekniska ansvarsskuldens risker och riskhantering

Definition av riskerna och riskhanteringsstrategier

LPA och staten ansvarar för kostnaderna för de pensioner som bygger på LFÖPL. Den andel som LPA bekostar består av försäkringspremier och avkastningen av placeringar. Staten svarar för kostnaderna för LFÖPL-pensionerna till övriga delar. De pensionsdelar som bygger på andra lagar indriver LPA genom ansvarsfördelningen. Enligt de grunder som social- och hälsovårdsministeriet (SHM) har fastställt överförs i bokslutet till premieansvaret för LFÖPL-grundskyddet den del av LPA:s intäkter som inte har använts till att täcka LPA:s övriga kostnader. LFÖPL är därigenom ett rent fördelningssystem och ansvarsskulden har närmast karaktären av en buffertfond som säkerställer likviditeten. På grund av det ringa beloppet gäller likviditetsrisken huvudsakligen uppskattningen av den årliga premieinkomsten och statsandelen.

På grund av att LFÖPL-tilläggsnyddsrörelsen är så liten är den inte förbunden med några väsentliga risker. Staten deltar i betalningen av de pensioner som bygger på tilläggsnyddet i den mån ansvarsskulden och den avkastning av placeringarna som den inbringat inte är tillräcklig.

Den kostnad som beror på ordnandet av lagstadgat arbetsskadeskydd enligt OFLA finansieras ur grundskyddsandelen (FPA och LFÖPL) samt ur statens andel och lantbruksföretagarnas premieandel. De som finansierar grundskyddet deltog inte före 2004 i fonderingen av varaktiga ersättningar och de betalar därför under en övergångsperiod 2004–2018 en särskild kompletteringsavgift för att täcka det ansvarsunderskott som uppkommit. Både kompletteringsavgiften och det egentliga ersättningsansvaret bestäms enligt grunder som SHM fastställt. Efter övergångsperioden kommer OFLA att vara ett helt fonderande system i fråga om de varaktiga ersättningarna. Skillnaden mellan de försäkrades kostnadsandel enligt OFLA 15 § 3 mom. och den årliga premieinkomsten uppföljs genom ett utjämningsansvar, som samtidigt kontrollerar att nivån på premierna är rätt. SHM fastställer beräkningsgrunderna även för premiens del.

Den frivilliga olycksfallsförsäkringen för fritiden finansieras av de försäkrade genom försäkringspremien, vars nivå godkänns av SHM. I den frivilliga fritidsförsäkringen är risken för en plötslig nedgång i försäkringsbeståndet verklig. Därför måste ansvarsbeloppet vara rätt dimensionerat för att framtida ersättningar för redan inträffade skador ska kunna betalas. I fritidsförsäkringens ersättningsansvar används således samma kapitaliseringsmodell som i den lagstadgade arbetsskadeförsäkringen. Även beräkningsgrunderna för fritidsförsäkringens ersättningsansvar godkänns av SHM.

Riskhanteringsprocesser

Beräkningsgrunderna för försäkringspremierna, skötselkostnaderna och de försäkringstekniska ansvaren fastställs av SHM för alla försäkringsrörelser som LPA bedriver. Kreditförlustrisken är inte väsentlig, men man observerar den kontinuerligt. På grund av att verksamheten är lagstadgad kan LPA inte välja ansvar i pensions- och olycksfallsförsäkringen.

Enligt 5 § i statsrådets förordning om verkställighet av lagen om pension för lantbruksföretagare (LFÖPF) fastställs statsandelen tre gånger om året: i november under det föregående året fastställs förskottsposterna för det följande året, i juni justeras förskottsposterna för den senare delen av det innevarande året (samtidigt som den slutliga statsandelen fastställs för det föregående året) och i november justeras den förskottspost som ska betalas för december. Statsandelsutredningarna bygger på noggranna uppföljningsmodeller som stöder sig på den färskaste statistiken och beaktar de lag-, adb- och andra dylika ändringar som redan är kända.

I fritids-OFLA-rörelsen har man som skydd mot stora skador en skadeexcedentåterförsäkring (Excess of Loss). Täckningen i återförsäkringen är den del av skadeutgiften som överstiger 500 000 euro, medan återförsäkrarens maximiansvar är 1 000 000 euro per slutlig skada. Som beredskap för fluktuationer i det årliga resultatet av fritids-OFLA finns ett utjämningsansvar, som har en riskteoretiskt bestämd såväl nedre som övre gräns.

Försäkringsmatematiska antaganden

I den försäkringsrörelse som gäller LFÖPL-grundskyddet följer man ArPL-beräkningsräntan, som fastställs halvårsvis. Beräkningsräntan för LFÖPL-tillägsskyddet är 4,25 %. I OFLA-försäkringarna för arbetstid och för fritid är beräkningsräntan 3,5 %.

I uppföljningsmodellerna för LFÖPL-försäkrade och -pensioner används ett dödlighetsmått, som har definierats utifrån uppgifterna om LFÖPL-försäkrade och -pensionstagare. Dödlighetsmodellen har uppdaterats senast år 2005. I OFLA-försäkringarna används också det dödlighetsmått som används i LFÖPL, men vid kapitaliseringen av de bestående ersättningarna från OFLA används den allmänna olycksfallsförsäkringens dödlighetsmått och på det baserade kapitalvärdeskoefficienter.

Volymuppgifter om den försäkringstekniska ansvarsskulden

Uppgifter om storleken av den försäkringstekniska ansvarsskulden för de olika försäkringsrörelserna samt nyckeltal som beskriver försäkringsverksamheten ingår i noterna till bokslutet. Beloppet av utjämningsansvaret i fritids-OFLA-försäkringen, idealzonens nedre och övre gräns samt deras utveckling under tio år framgår också av bokslutsmaterialet.

Hantering av placeringsrisker

Definition av riskerna och riskhanteringsstrategier

Placeringsverksamhetens betydelse är i proportion mindre än vad som är vanligt i arbetspensionssystemet. LPA:s placeringstillgångar är föremål för marknads-, ränte- och likviditetsrisker, av vilka likviditetsrisken är den viktigaste på grund av hur LPA:s verksamhet finansieras. Detta har beaktats i placeringsverksamheten genom att tillgångarna har placerats i objekt som lätt kan realiseras samt genom att långfristiga likviditetsprognoser uppgjorts.

Placeringspolitiken och ändringarna i den samt de detaljerade målen för placeringsverksamheten är beskrivna i en placeringsplan som uppgörs årligen.

Riskhanteringsprocesser

Styrelsen fastställer årligen en placeringsplan och en allmän riskhanteringsplan för pensionsanstalten. I riskhanteringsplanen beskrivs de allmänna principerna för intern kontroll med avseende på placeringsverksamheten, och dessa principer preciseras sedan i placeringsplanen. Genomförandet av placeringsplanen granskas åtminstone en gång i kvartalet både i styrelsens arbetsutskott och i styrelsen. Ekonomiavdelningen svarar för kontrollen av placeringsriskerna och rapporterar om dem.

En betydande del av LPA:s placeringstillgångar förvaltas av utomstående kapitalförvaltare. Den portfölj som varje kapitalförvaltare sköter har begränsats till 20 % av ansvarsskuldens genomsnittliga bruttobelopp. Genom inbördes avtal har portföljförvaltarens befogenheter begränsats i fråga om allokation. Portföljförvaltarena övervakas genom rapportering åtminstone varje månad samt genom att de träffar ansvarspersoner regelbundet. Som portföljförvaltare anlitas bara allmänt kända aktörer med gott rykte.

I den speciallagstiftning som LPA verkställer bestäms särskilt i varje enskilt fall om följande minimikrav på avkastningen av placeringarna:

- LFÖPL-grundpensionsförsäkringen: beräkningsräntan (6,25 % från 1.1.2008 och 4,75 % från 1.7.2008)
- LFÖPL-tilläggsförsäkringen: beräkningsräntan 4,25 %
- OFLA-ansvarsskulden: beräkningsräntan 3,5 %.

Räknat från 2008 infördes VaR och stresstestningstillsyn. Med hjälp av dem kan man bättre bedöma de maximala förlustriskerna i placeringsverksamheten och hur förändringar på marknaden inverkar på placeringstillgångarna.

Volymuppgifter om placeringsbeståndets riskstruktur

De förverkligade placeringarna och deras avkastning har beskrivits tidigare i noterna och nyckeltalen.

Tabell över de olika placeringsslagens genomsnittliga andelar av 2008 års bundna placeringskapital samt den årliga volatiliteten. Siffrorna innehåller inte aktierna i fastighetsaktiebolaget Kiinteistö Oy Metsätapiola som berättigar till innehav av de egna lokalerna.

Placeringsslag	Bundet kapital (miljoner euro)	Andel	Avkastning % per år	Volatilitet % per år
Lån	0,2	0,1 %	0,0	0,0
Masskuldebrevslån	48,4	32,1 %	-1,9	4,6
Marknadspengar	30,6	20,2 %	1,6	3,1
Ränteplaceringar totalt	79,0	52,3 %	-0,5	3,0
Aktier och andelar	52,7	34,9 %	-36,0	14,6
Fastigheter	19,2	12,7 %	3,5	3,1
Samtliga	150,9	100,0 %	-12,0	5,9

Ränteplaceringarnas modifierade duration 31.12.2008:

Placeringsslag	Kapital miljoner euro 1)	Andel	Duration
Masskuldebrev	38,1	63,5 %	4,7
Marknadspengar	21,9	36,5 %	0,2
Totalt	60,0	100,0 %	3,1

1) Innehåller inte de ackumulerade räntor som inte intäktsförts.

Placeringarna (enligt marknadsvärdet 31.12.2008) i aktier och andelar fördelar sig geografiskt så att 24,2 % är placerade i Finland samt 34,0 % i övriga Europa och 41,8 % i den övriga världen.

Fastighetsplaceringarna (enligt marknadsvärdet 31.12.2008) fördelar sig på kontorsfastigheter 56,6 % (5 objekt), bostadsfastigheter 28,5 % (2 objekt) och övriga fastighetsobjekt 9,6 % (3 objekt) samt fastighetsfonder 5,3 %. Objekten är till största delen belägna i huvudstadsregionen.

Operativa risker

Definition av riskerna och riskhanteringsstrategier

Riskhanteringen är en del av arbetet vid varje linje, avdelning och enhet. I samband med den årliga verksamhetsplaneringen tar de ställning till väsentliga risker som är förknippade med deras verksamhet samt till förebyggande åtgärder och riskhanteringsåtgärder genom att varje enhet utarbetar en egen riskhanteringsplan baserad på en riskanalys. Utifrån de enskilda planerna sammanställs en riskhanteringsplan som täcker hela LPA.

Riskhanteringsprocesser

Som redskap i riskhanteringsprocesserna används bl.a. LPA:s arbets- och handläggningsordning, arbetsordningen för ekonomiförvaltningen och separata anvisningar som givits med stöd av den samt sekretessreglerna, datasäkerhetsreglerna, skyddsföreskrifterna och beredskapsplanen.

De operativa riskerna hanteras genom kontinuerlig utbildning och efterträdarplanering, genom rätt organisering och genom förebyggande kontroller som är inbyggda i datasystemen för att begränsa sannolikheten av ogynnsamma händelser. En kontinuerlig kvalitetskontroll av behandlingen och tillämpningarna genomförs med hjälp av chefsövervakning, avstämningar och stickprovsgranskningar. Den interna kontrollen används för att säkerställa att verksamheten bedrivs i enlighet med lagar, bestämmelser och anvisningar samt att de mål som gäller en ekonomisk och effektiv verksamhet iaktas. Egendoms- och skaderiskerna kartläggs årligen och de väsentliga riskerna har försäkrats.

Beskrivning av väsentliga operativa risker

De operativa riskerna gäller både de interna och externa verksamhetsförutsättningarna. LPA måste ständigt beakta bl.a. de förändringar som inträffar i de försäkrades verksamhetsförutsättningar samt de lagändringar som gäller LPA:s verksamhetsområden. Alla funktioner vid LPA är till en stor grad beroende av adb-tillämpningarna, olika register och uppgifterna i dem. En betydande operativ risk utgör även den stora volymen i penningrörelsen.

Esbo den 27 februari 2009

Michael Hornborg

Holger Falck

Heimo Hanhilahti

Pentti Leppäaho

Jarmo Mäntyharju

Heikki Palm

Irma Sirviö

Kaarina Suihkonen

Hannu Uusitalo

Päivi Huotari
verkställande direktör

Vi har i dag avgett en berättelse om den utförda granskningen.

Esbo den 16 mars 2009

Harri Pärssinen, CGR

Pekka Hietala, CGR

FÖRTECKNING ÖVER BOKFÖRINGSBÖCKERNA

Balansbok	Inbunden handling	10 år efter räkenskapsperiodens slut
Specifikationer till balansräkningen och till noterna	Handling	10 år efter räkenskapsperiodens slut
Huvudbok	Cd-skiva	10 år efter räkenskapsperiodens slut
Dagbok	Cd-skiva	10 år efter räkenskapsperiodens slut
Kassakladd	Cd-skiva	10 år efter räkenskapsperiodens slut
Bankernas kontoutdrag	Cd-skiva	6 år efter räkenskapsperiodens slut
Inköpsreskontra	Cd-skiva	10 år efter räkenskapsperiodens slut
Inköpsfakturor	Cd-skiva	6 år efter räkenskapsperiodens slut
Reseräkningar	Cd-skiva	6 år efter räkenskapsperiodens slut
Försäljningsreskontra	Cd-skiva	6 år efter räkenskapsperiodens slut
Lönebokföring	Cd-skiva	50 år efter räkenskapsperiodens slut
Andra verifikationer	Pappersversion	6 år efter räkenskapsperiodens slut

Verifikationsslagen finns uppräknade i bokslutets specifikationer till balansräkningen.

Bokföringsmaterialet förvaras i LPA:s arkiv i fastighetsaktiebolaget Kiinteistö Oy Metsätapiolas lokaler i Esbo. Dessutom förvaras cd-dokument hos Helsingfors OP Bank.

Revisionsberättelse

Till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts delegations vårmöte

Vi har granskat Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts bokföring, bokslut, verksamhetsberättelse och förvaltning för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2008. Bokslutet omfattar balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys och noter.

Undertecknad Harri Pärssinen CGR har i egenskap av övervakningsrevisor utfört kontinuerlig granskning av pensionsanstaltens bokföring och finansförvaltning samt har 3.12.2008 gett en övervakningsgranskningsberättelse.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för upprättandet av bokslut och verksamhetsberättelse samt för att dessa ger riktiga och tillräckliga uppgifter i enlighet med de i Finland gällande bestämmelserna om upprättande av bokslut och verksamhetsberättelse. Styrelsen ansvarar för att tillsynen över bokföringen och medelsförvaltningen är ordnad på ett ändamålsenligt sätt och verkställande direktören ansvarar för att bokföringen är lagenlig och medelsförvaltningen ordnad på ett tillförlitligt sätt.

Revisorns skyldigheter

Revisorn ska utföra granskning enligt god revisionssed som tillämpas i Finland och efter granskningen ge ett utlåtande om bokslutet och verksamhetsberättelsen. God revisionssed förutsätter att yrkesetiska principer iakttas samt att granskningen planeras och utförs på ett sätt som ger skälig visshet om att väsentliga fel inte förekommer i bokslutet eller verksamhetsberättelsen och om att styrelsemedlemmarna och verkställande direktören har handlat i enlighet med lagen om pension för lantbruksföretagare och förordningen om reglemente för Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt.

Genom granskningsåtgärderna bör det säkerställas att sifferuppgifterna och övriga uppgifter i bokslutet och verksamhetsberättelsen är riktiga. Valet av åtgärder grundar sig på revisorns övervägande och bedömning av riskerna för att bokslutet innehåller något väsentligt fel på grund av missbruk eller misstag. Vid planeringen av behövliga granskningsåtgärder bedöms även den interna kontroll som ansluter sig till upprättandet och presentationen av bokslutet. Dessutom bedöms det allmänna presentationssättet för bokslutet och verksamhetsberättelsen, principerna för upprättande av bokslut och de uppskattningar som ledningen tillämpat vid upprättandet av bokslutet.

Revisionen har utförts enligt god revisionssed som tillämpas i Finland. Enligt vår uppfattning har vi utfört ett tillräckligt antal ändamålsenliga granskningsåtgärder för vårt utlåtande.

Utlåtande

Som vårt utlåtande anför vi att bokslutet och verksamhetsberättelsen ger riktiga och tillräckliga uppgifter om resultatet av verksamheten och den ekonomiska ställningen i enlighet med de i Finland gällande bestämmelserna om upprättande av bokslut och verksamhetsberättelse. Uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet är konfliktfria.

Helsingfors den 16 mars 2009

Harri Pärssinen
CGR

Pekka Hietala
CGR